

2020

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 42

WET van 18 februari 2020, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd, de onderstaande wet.

ARTIKEL I

In het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A. Na artikel 292 wordt een nieuw artikel 292a toegevoegd, luidende:

Artikel 292a

1. Degene die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst een persoon van wie diegene weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, een ontmoeting voorstelt met het oogmerk ontuchtige handelingen met die persoon te plegen of een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij die persoon is betrokken of schijnbaar is betrokken te vervaardigen, wordt, indien diegene enige handeling onderneemt gericht op het verwezenlijken van die ontmoeting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en geldboete van de vierde categorie.

2. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van de vijfde categorie, wordt gestraft degene die het plegen van het misdrijf als bedoeld in lid 1, een beroep of een gewoonte maakt.
 3. Op eerste vordering van de politie is degene tegen wie proces-verbaal is opgemaakt van het begaan van de strafbare feiten als bedoeld in de leden 1 en 2, in het belang van het onderzoek naar deze strafbare feiten verplicht tot overgifte van het middel/de middelen waarmee het feit/de feiten is/zijn gepleegd. Indien geen medewerking wordt verleend, is artikel 236 van toepassing.
- B.** Aan artikel 187c worden, onder nummering van de bestaande volzin tot lid 1, drie nieuwe leden 2, 3 en 4 toegevoegd, luidende:
2. Indien het feit ernstige schade veroorzaakt, of is gepleegd tegen een geautomatiseerd werk behorende tot de vitale infrastructuur, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaren en geldboete van de vijfde categorie.
 3. Indien het feit is gepleegd met een terroristisch oogmerk of met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste tien jaren en geldboete van de zesde categorie.
 4. Op eerste vordering van de politie is degene tegen wie proces-verbaal is opgemaakt van het begaan van de strafbare feiten als bedoeld in de leden 1 tot en met 3, in het belang van het onderzoek naar deze strafbare feiten verplicht tot overgifte van het middel/de middelen waarmee het feit/de feiten is/zijn gepleegd. Indien geen medewerking wordt verleend, is artikel 236 van toepassing.
- C.** Na artikel 239 wordt een nieuw artikel 239a toegevoegd, luidende:

Vervalsen van bekendmakingen

Artikel 239a

1. Degene die een bekendmaking door of vanwege het bevoegde gezag in het openbaar gedaan vervalst en deze vervalsing openlijk tentoonstelt, verspreidt of de verspreiding bevordert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden en geldboete van de tweede categorie, hetzij met één van beide straffen.

2. Degene die een bekendmaking valselijk opmaakt als zijnde afkomstig van het bevoegde of openbaar gezag en deze openlijk tentoonstelt, verspreidt of de verspreiding bevordert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en geldboete van de derde categorie, hetzij met één van beide straffen.
3. De in de leden 1 en 2 bedoelde straffen worden met een derde verhoogd, indien:
 - a. de daarin bedoelde bekendmaking wordt voorzien van valselijk opgemaakte of vervalste handtekeningen van het bevoegde gezag of
 - b. het feit is gepleegd met een terroristisch oogmerk of met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken.

D. In artikel 293 wordt na lid 2 een nieuw lid 3 toegevoegd, luidende:

3. Niet strafbaar is degene die van de in lid 1 bedoelde afbeeldingen in het bezit wordt gesteld of wordt toegezonden, daarvan onverwijld mededeling doet aan de Politie en de afbeeldingen vernietigt of verwijderd.

E. Artikel 307 komt te luiden:

Afbeeldingen seksuele gedragingen
Artikel 307

1. Degene die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst opzettelijk en wederrechtelijk ten aanzien van een persoon afbeeldingen van diens werkelijke of schijnbare seksuele gedragingen, anders dan bedoeld in de artikelen 291 en 293, vervaardigt, openlijk tentoonstelt, verspreidt of de verspreiding bevordert of in bezit heeft, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren en geldboete van de vierde categorie.
2. Met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete van de vijfde categorie, wordt gestraft degene die het plegen van het misdrijf als bedoeld in lid 1, een beroep of een gewoonte maakt.

3. Op eerste vordering van de politie is degene tegen wie proces-verbaal is opgemaakt van het begaan van de strafbare feiten als bedoeld in de leden 1 en 2, in het belang van het onderzoek naar deze strafbare feiten verplicht tot overgifte van het middel/de middelen waarmee het feit/de feiten is/zijn gepleegd. Indien geen medewerking wordt verleend, is artikel 236 van toepassing.
4. Niet strafbaar is degene die van de in lid 1 bedoelde afbeeldingen in het bezit wordt gesteld of wordt toegezonden, daarvan onverwijld mededeling doet aan de Politie en de afbeeldingen vernietigt of verwijdert.

F. Na artikel 307 wordt een nieuw artikel 307a toegevoegd, luidende:

Schokkende afbeeldingen

Artikel 307a

1. Degene die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst opzettelijk en wederrechtelijk schokkende afbeeldingen van de effecten en gevolgen van ongelukken, geweld of ongevallen, waaronder beelden die strijdig zijn met de zedelijkheid, waarbij een persoon is betrokken of schijnbaar is betrokken, vervaardigt, verspreidt of openbaar maakt of de verspreiding bevordert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden en geldboete van de tweede categorie, hetzij met één van beide straffen.
2. Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar en geldboete van de derde categorie, wordt gestraft degene die het plegen van het misdrijf als bedoeld in lid 1, een beroep of een gewoonte maakt.
3. Op eerste vordering van de politie is degene tegen wie proces-verbaal is opgemaakt van het begaan van de strafbare feiten als bedoeld in de leden 1 en 2, in het belang van het onderzoek naar deze strafbare feiten verplicht tot inzage van het middel/de middelen waarmee het feit/de feiten is/zijn gepleegd. Indien geen medewerking wordt verleend, is artikel 236 van toepassing.
4. Het bepaalde in lid 1 vindt geen toepassing, indien de daarin bedoelde afbeeldingen worden gebruikt in verband met door of vanwege de overheid te voeren voorlichting verband houdende met de veiligheid en de volksgezondheid.

- G.** In artikel 321 lid 1 wordt de zinsnede “gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren” vervangen door: gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.
- H.** De artikelen 504 en 505 komen te luiden:

Artikel 504

1. Degene die internet-diensten aanbiedt zonder de identiteit vast te stellen van degene die van deze diensten gebruik maakt, wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie.
2. Met hechtenis van ten hoogste een jaar en geldboete van de derde categorie, hetzij met een van beide straffen, wordt gestraft de aanbieder van internet-diensten die het bepaalde in lid 1 overtreedt, indien door gebruikmaking van de daarin bedoelde diensten eveneens strafbare feiten worden gepleegd.

Artikel 505

Degene die schokkende afbeeldingen van de effecten en gevolgen van ongelukken, geweld of ongevallen, waaronder beelden die strijdig zijn met de zedelijkheid, aan iemand anders dan op diens verzoek toezendt of vertoont zonder waarschuwing vooraf, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een maand en geldboete van de tweede categorie, hetzij met één van beide straffen.

- I.** Artikel 533 komt te luiden:

1. Met geldboete van de eerste categorie wordt gestraft degene die van een minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar nog niet heeft bereikt, een goed herkenbare afbeelding van het gelaat verspreidt of openlijk tentoonstelt zonder toestemming van diens wettelijke vertegenwoordiger.
2. Met hechtenis van ten hoogste een jaar en geldboete van de derde categorie, hetzij met een van beide straffen, wordt gestraft degene als bedoeld in lid 1, indien de daarin bedoelde afbeeldingen worden of mede worden gebruikt in het begaan van enig strafbaar feit.

3. Op eerste vordering van de politie is degene tegen wie proces-verbaal is opgemaakt van het begaan van de strafbare feiten als bedoeld in de leden 1 en 2, in het belang van het onderzoek naar deze strafbare feiten verplicht tot:
 - a. inzage met betrekking tot het bepaalde in lid 1 of;
 - b. overgifte met betrekking tot het bepaalde in lid 2 van het middel/de middelen waarmee het feit/de feiten is/zijn gepleegd. Indien geen medewerking wordt verleend, is artikel 236 van toepassing.
- J.** In ARTIKEL III van de Wet van 30 maart 2015 (S.B. 2015 no. 44) wordt na lid 2 een nieuw lid 3 toegevoegd, luidende:
3. In afwijking van artikel 105g met betrekking tot jeugddetentie én vooruitlopend op de inwerkingtreding van de artikelen 105p tot en met 106b met betrekking tot plaatsing in een inrichting voor jeugdigen en maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige blijven de bepalingen van de Wet ter beschikking gestelde minderjarigen (G.B. 1972 no. 61) en het Besluit ter beschikking gestelde minderjarigen (G.B. 1976 no. 24) onverkort van toepassing.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 18e februari 2020,

DESIRÉ D. BOUTERSE

Uitgegeven te Paramaribo, de 21ste februari 2020
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.M.F. NOERSALIM

WET 18 februari 2020, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85).

MEMORIE VAN TOELICHTING

De onderhavige voorstellen tot nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2017 no. 85), betreffen onder andere de strafbaarstelling van enkele gedragingen, waarbij wordt gebruik gemaakt van geautomatiseerde werken of van communicatiediensten. Het betreft:

- (1). het verleiden van kinderen tot het delen van intimiteiten (zogenaamde grooming),
- (2). het opzettelijk en wederrechtelijk vervaardigen en openbaar maken van afbeeldingen van seksuele gedragingen van een persoon en
- (3). het opzettelijk en wederrechtelijk vervaardigen en openbaar maken van schokkende afbeeldingen, waarbij een persoon is betrokken.

Het voorgaande is een aanvulling en aanscherping op de vele reeds bestaande ‘cybercrime bepalingen’ in het Wetboek van Strafrecht. Voorts zijn aan artikel 187c, regelende de strafbaarstelling van de zogenaamde “D-Dos aanvallen”, strafverzwarende omstandigheden toegevoegd.

1. Artikel 292a

‘Grooming’ als omschreven in artikel 292a van het Wetboek van Strafrecht is de gedraging, waarbij de dader door onder andere chat- en e-mailcontact het vertrouwen van het kind wint, het kind verleidt tot het delen van intimiteiten en op die wijze het kind in de digitale wereld vatbaar maakt voor seksueel misbruik in de fysieke wereld.

Bij ‘grooming’ is er nog geen sprake van het plegen van daadwerkelijk seksueel misbruik, maar waarvan wel misbruik wordt gemaakt, is de open communicatiemogelijkheid op internet om kinderen te benaderen.

In lid 1 wordt met de begrippen ‘geautomatiseerd werk’ en ‘communicatiedienst’ beoogd het begrip ‘informatie en communicatie technologie’ te dekken. Het is bij de strafbaarstelling van grooming van belang dat met name ook het gebruik van mobiele telefonie onder deze bepaling valt.

Kinderen maken immers op jongere leeftijd steeds meer gebruik van de verschillende functionaliteiten van mobiele telefoons, zoals SMS, MMS, Whatsapp, Messenger, Viber, Facebook, e-mail etc. Het is niet uitgesloten dat grooming ook via die wegen plaatsvindt.

Met 'seksuele gedragingen' wordt bedoeld: bepaalde menselijke gevoelens en handelingen van lichamelijke aard gericht op een ander die gepaard gaan met lust en opwinding en die voortkomen uit geslachtsdrift.

Lid 2 omvat de strafverzwarende omstandigheid van hetgeen is omschreven in lid 1.

2. Artikel 187c

De aanpassing van artikel 187c met drie nieuwe leden betreft een aanscherping van het bestaande artikel 187c, regelende de bescherming tegen de zogenaamde D-DOS (distributed-denial-of-service) aanvallen. In artikel 187c is met een dreiging van gevangenisstraf van ten hoogste een jaar strafbaar gesteld, degene die opzettelijk en wederrechtelijk de toegang tot of het gebruik van een geautomatiseerd werk belemmert door daaraan gegevens aan te bieden of toe te zenden.

De aanscherping van artikel 187c betreft op de eerste plaats de verhoging van de straf van een jaar naar vijf jaren, indien het feit ernstige schade veroorzaakt, of is gepleegd tegen een geautomatiseerd werk behorende tot de vitale infrastructuur van het land (artikel 187c lid 2).

De strafmaat wordt tot ten hoogste tien jaren verhoogd, indien het feit is gepleegd met een terroristisch oogmerk of met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken.

3. Artikel 239a

In dit artikel wordt het vervalsen van bekendmakingen die door of vanwege het bevoegde gezag in het openbaar zijn gedaan of het openlijk verspreiden of tentoonstellen strafbaar gesteld. Voorts is het valselijk opmaken van een bekendmaking als zijnde afkomstig van het bevoegde of openbaar gezag en het verspreiden of deze openlijk tentoonstellen strafbaar gesteld.

Lid 3 omvat strafverzwarende omstandigheden van degene die het in leden 1 en 2 genoemde strafbare feit heeft begaan door de daarin bedoelde bekendmaking te voorzien van valselijk opgemaakte of vervalste handtekeningen van het bevoegde gezag of met een terroristisch oogmerk of met het oogmerk om een terroristisch misdrijf voor te bereiden of gemakkelijk te maken.

4. Artikel 293

In dit artikel wordt een nieuw lid 3 toegevoegd, waarbij ten aanzien van kinderpornografie ook een mededelings- en vernietigingsplicht wordt opgenomen. Niet strafbaarheid volgt voor diegene aan wie die afbeeldingen in het bezit wordt gesteld of wordt toegezonden, en die ná kennisneming daarvan onverwijld mededeling doet aan de Politie en deze daarna vernietigt of verwijderd. Dit houdt dus in dat een ieder die in het bezit is van afbeeldingen van kinderporno verplicht is te melden aan de Politie.

5. Artikel 307

Door de technologische ontwikkelingen in de moderne communicatiemedia die in een schrikbarende tempo plaatsvinden, wordt er regelmatig inbreuk gemaakt op het privéleven oftewel de lichamelijke integriteit van mensen. Een ieder is wel bekend met de moderne technologie, zoals computers, mobiele telefoons met ingebouwde camera's en smartphones. Deze apparaten zijn niet meer weg te denken uit schoolgebouwen, kantoorgebouwen, sociale aangelegenheden en zelfs kerken. Door gebruik te maken van deze apparaten worden vaak met of zonder toestemming van de betrokken persoon onder andere naaktbeelden of naaktfoto's gemaakt.

In ieder geval gaat het om zeer compromitterende foto's of beelden die niet zijn bedoeld voor het publiek. De gemaakte foto's of beelden worden vervolgens met behulp van de technische apparaten op het internet geplaatst of verspreid via de sociale media, zoals Instagram, Whatsapp, enzovoorts.

In lid 1 wordt met de begrippen 'wederrechtelijk' en 'opzettelijk' bedoeld dat er zonder toestemming van de betrokken persoon en willens en wetens een afbeelding van een gedraging van expliciet seksuele aard, die reeds door haar karakter strekt tot het opwekken van seksuele prikkeling, welke vaststelling kan worden gemaakt aan de hand van een afbeelding, wordt vervaardigd, openlijk tentoon gesteld, verspreid of in bezit heeft door middel van een geautomatiseerd werk en communicatiedienst.

Onder dit delict wordt mede begrepen: afbeeldingen die digitaal zijn bewerkt als gevolg waarvan de persoon op de afbeelding niet dezelfde persoon is die de gedragingen heeft uitgevoerd (zogenaamd photoshopen van afbeeldingen).

Met 'seksuele gedragingen' wordt bedoeld: bepaalde menselijke gevoelens en handelingen van lichamelijke aard gericht op een ander die gepaard gaan met lust en opwindning en die voortkomen uit geslachtsdrift.

In lid 2 heeft degene die in het bezit is van een afbeelding van een seksuele gedraging, een mededelingsplicht naar de Politie. De aangifte/klacht kan worden gedaan bij het politiestation. Na de mededeling wordt het onderzoek gelast door het Openbaar Ministerie. Op het moment van de mededeling wordt het onderzoek van de aangifte/klacht door de afdeling Digitale Recherche van het Korps Politie Suriname gestart, hetgeen betekent dat het toestel, waarmee de verspreiding heeft plaatsgevonden, in beslag wordt genomen. Bij overtredingen heeft de politie toegang tot het toestel in het bijzijn van degene en bij kinderporno algehele toegang.

Lid 3 omvat de strafverzwarende omstandigheden van degene die het in lid 1 genoemde strafbare feit tot een beroep of gewoonte maakt. De strafverzwarende omstandigheden zijn onder andere:

- het strafbare feit heeft de fysieke en geestelijke gezondheid van het slachtoffer ernstig geschaad;
- het strafbare feit werd voorafgegaan door of ging gepaard met foltering of ernstige geweldpleging; het strafbare feit werd gepleegd tegen een bijzonder kwetsbaar slachtoffer;
- het strafbare feit werd gepleegd door een familielid, een persoon die met het slachtoffer samenwoont of een persoon die zijn of haar gezag heeft misbruikt;
- het strafbare feit werd gepleegd door verschillende gezamenlijk optredende personen;
- de dader is eerder wegens soortgelijke feiten veroordeeld.

6. Artikel 307a

In dit artikel wordt degene strafbaar gesteld, die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst opzettelijk en wederrechtelijk (willens en wetens en zonder toestemming van de betrokkenen of zijn nabestaanden) schokkende afbeeldingen van de effecten en gevolgen van ongelukken, geweld of ongevallen, waarbij een persoon is betrokken, vervaardigt, verspreidt of openbaar maakt.

Van belang hierbij is dat er een persoon betrokken moet zijn. Afbeeldingen van ongelukken, waarbij (zware) materiele schade te zien is zonder dat een persoon die bij dat ongeluk betrokken is eveneens zichtbaar is, valt niet onder deze strafbepaling.

Deze strafbaarstelling beoogt namelijk de privacy en de integriteit van de betrokken persoon bij dat ongeluk te beschermen. Het verspreiden van bedoelde schokkende afbeeldingen met gebruikmaking van een geautomatiseerd werk of communicatiedienst is tegenwoordig schering en inslag, waarbij de privacy en lichamelijke integriteit van de betrokken persoon of personen ernstig worden geschaad.

Met schokkende afbeeldingen, moet worden uitgegaan van wat door een normaal persoon als schokkend wordt ervaren.

Onder de zinsnede 'schokkende afbeeldingen' wordt verstaan: gewelddadige of bloederige afbeeldingen die zijn bedoeld om kijkers te choqueren of afschuw op te wekken, of anderen aan te moedigen gewelddadige handelingen uit te voeren.

Enkele voorbeelden van schokkende afbeeldingen:

- gewelddadige handelingen tegen individuen of een bepaalde groep mensen;
- beeldmateriaal, audio of afbeeldingen van ernstige lichamelijke effecten na verkeersongevallen, natuurrampen, oorlog, terroristische aanslag, straatgevechten, fysieke aanvallen, seksuele aanvallen, verbranding, marteling, lijken, overvallen met de bedoeling om kijkers te choqueren of afkeer op te wekken;
- gedramatiseerde of fictieve beelden van alle hierboven vermelde zaken, waarbij de kijker/ontvanger niet voldoende context heeft om vast te stellen dat de beelden gedramatiseerd of fictief zijn;
- beelden van lijken met zware verwondingen, zoals afgehakte ledematen.

Lid 2 behelst de strafverzwarende omstandigheden van degene die het plegen van het in lid 1 bedoelde strafbare feit tot een beroep of gewoonte maakt.

7. Artikel 321 lid 1

Door het gebruik van de moderne technologie neemt laster enorm toe. De gevolgen hiervan zijn niet te overzien. Derhalve is het van belang om de straf van drie jaren te wijzigen in vier jaren.

8. Artikel 504

In dit artikel gaat het over de registratie van de personen die gebruik maken van internet-diensten in bijvoorbeeld een Cybercafe.

Lid 2 omvat de strafverzwarende omstandigheid, indien de aanbieder het in lid 1 bepaalde overtreedt, terwijl eveneens door gebruikmaking van de aangeboden internet-diensten andere strafbare feiten worden gepleegd, zoals grooming en kinderpornografie.

9. Artikel 505

In dit artikel gaat het om schokkende afbeeldingen, waaronder beelden die strijdig zijn met de zedelijkheid, die ongevraagd en zonder waarschuwing vooraf, aan een ander worden toegezonden.

10. Artikel 533

De aanvulling in deze bepaling is in het kader van artikel 16 van het Kinderrechtenverdrag geplaatst, inhoudende de bescherming van de privacy van het kind. Ieder kind heeft namelijk recht op privacy. De overheid moet kinderen beschermen tegen inmenging in hun prive- en gezinsleven. Het recht op privacy houdt onder andere in dat er niet zonder toestemming van de wettelijke vertegenwoordiger van het kind een foto van met name het gezicht van dat kind op een website of een krant of een tijdschrift of sociale media mag worden geplaatst. Deze bepaling is met name gericht op de verspreiding van de afbeeldingen buiten de kring of de familie van de belanghebbenden. Deze bepaling is niet van toepassing op de gevallen, waarbij kinderen op afstand zijn gefotografeerd en of gefilmd dat het gezicht niet heel duidelijk is te zien.

11. ARTIKEL III van de Wet van 30 maart 2015 (S.B. 2015 no. 44)

In Titel IX van het Wetboek van Strafrecht (Sr.) zijn de bepalingen betrekking hebbende op jeugdigen opgenomen. Artikel 105f Sr. geeft een overzicht van de straffen en maatregelen, welke thans aan de jeugdigen in de leeftijdscategorie van 12 tot 18 jaar kunnen worden opgelegd.

Volgens ARTIKEL IV (overgangsbepalingen) zijn onder andere de artikelen 105p tot en met 106b Sr. nog niet in werking getreden. Zij zullen op een door de President te bepalen tijdstip in werking treden; het betreft met name de maatregel Plaatsing in een inrichting (artikel 105p Sr.) en de maatregel betreffende het gedrag van de jeugdige (artikel 106 Sr.), die nog niet in werking zijn getreden.

De taakstraffen (artikel 105k Sr.), die thans wel van kracht zijn, zullen echter nog niet kunnen worden opgelegd, daar er nog niet voorzien is in de randvoorwaarden. Onder andere is op grond van artikel 105m Sr. de jeugdreclassering belast met de voorbereiding en ondersteuning van de tenuitvoerlegging van de taakstraffen, terwijl een dergelijk orgaan nog niet is ingesteld.

Een andere optie is dat de afdeling Justitiële Kinderbescherming (JKB) wordt belast met deze taken. Ook dit laatste heeft nog niet plaatsgevonden. Voorts zullen de verschillende leerprojecten nog moeten worden ontwikkeld en zullen diverse actoren in gereedheid moeten worden gebracht ter uitvoering van de werkstraffen.

Thans kunnen slechts de jeugddetentie en de geldboete als hoofdstraffen worden opgelegd aan de jeugdigen. Het opleggen van de geldboete als hoofdstraf zal vaak genoeg niet de eerste keus zijn binnen het jeugdstrafrecht, daar het veelal niet de jeugdige zelf is die getroffen wordt met deze maatregel, maar de ouders en/of verzorgers. De jeugdige immers is doorgaans schoolgaand en niet draagkrachtig.

Aan een jeugdige beneden 16 jaar mag krachtens artikel 105g Sr. ten hoogste 12 maanden jeugddetentie worden opgelegd ongeacht de ernst van het gepleegde strafbaar feit.

Krachtens artikel 105g lid 4 Sr. zijn de artikelen 42 en 44 Sr. van overeenkomstige toepassing. Zo dient op grond van artikel 44 lid 1 Sr. de tijd vóór de tenuitvoerlegging van de uitspraak in verzekering en voorlopige hechtenis doorgebracht, geheel in mindering worden gebracht op de opgelegde straf. Voorts dient op grond van artikel 105h lid 4 Sr. de jeugdige aan wie jeugddetentie is opgelegd voorwaardelijk in vrijheid te worden gesteld, wanneer deze tweederde deel daarvan heeft ondergaan.

De tijd die een jeugdige beneden 16 jaar bij oplegging van de maximale jeugddetentie in werkelijkheid zal ondergaan, is dus 8 maanden. Als een uitspraak doorgaans bijkans 2 tot 4 maanden ná de inverzekeringstelling volgt, dan zal de jeugdige slechts bijkans 4 maanden in het Jeugd Opvoedingsgesticht (JOG) kunnen worden begeleid en geresocialiseerd. Ook de ouders en naaste omgeving worden meegenomen in zo een behandelplan om hen voor te bereiden op de terugkeer van de jeugdige.

Deze termijn zal voor de meeste jeugdigen en ouders absoluut niet voldoende zijn om een behandeltraject af te ronden, teneinde een nieuw begin te maken in de maatschappij. Immers moet niet uit het oog worden verloren dat de jeugdigen die zich schuldig maken aan ernstige strafbare feiten veelal reeds heel ver zijn afgeleden van de aanvaardbare fatsoensnormen.

Mede vanwege het opvoedende karakter van het jeugdstrafrecht, is de zeer korte duur van begeleiding niet bevorderlijk voor de aanpak en correctie van jeugdigen.

Sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe sanctiebepalingen, de jeugddetentie, wordt in de praktijk ervaren dat jeugdigen in het JOG zich niet meer willen inzetten bij de begeleiding en in het onderwijs aldaar. Zij doen weleens de uitspraak dat zij binnen korte tijd weer op vrije voeten zullen komen en zich daarom niet willen vermoeien met begeleiding of onderwijs. Er is voor hen dus geen reden c.q. motivatie meer om zich in te zetten.

Dit in tegenstelling tot de vroegere maatregel van Ter Beschikking Stelling aan het Bestuur (TBS), waarbij de vorderingen zowel in de begeleiding als in het onderwijs, beslissend waren voor de invrijheidstelling. Het lag dus toen in handen van de jeugdige zelf om de Advies Commissie Jeugd ervan te overtuigen dat die gereed was om weer deel te nemen aan het leven buiten de inrichting.

De TBS gaf ook de ruimte aan de afdeling JKB om de jeugdige en diens ouders/verzorgers wederom tot elkaar te brengen en om in voorkomende gevallen een plaats van opvang voor de jeugdige voor te bereiden.

Voor de jeugdigen van 16 jaar en ouder is er variatie in de duur van de jeugddetentie, omdat voor hen de mogelijkheid van de oplegging van volwassen straffen krachtens artikel 105a Sr. bestaat.

Thans is er een ontwikkeling van enerzijds verlaging van de leeftijd van jeugdigen bij het begaan van misdrijven en anderzijds een verruiming van de gepleegde misdrijven.

Het behoeft geen betoog dat de ernstige gevallen van jeugdigen beneden 16 jaar, waaronder gevallen van moord, doodslag en ernstige berovingen, niet mogen worden afgehandeld met een jeugddetentie van maximaal 12 maanden, waarvan 8 maanden ter uitvoering gebracht mag worden.

Deze jeugdigen zullen op een andere manier moeten worden aangepakt en begeleid, zodat zij mogelijk verder geen gevaar vormen voor hun omgeving en voor zichzelf.

Er zal dan ook op zeer kort termijn een oplossing hierin moeten komen, indien onze jeugdigen nog een eerlijke kans in de maatschappij moet worden gegeven.

Bij de inwerkingtreding van artikel 105p Sr. (plaatsing in een inrichting voor jeugdigen) zal er meer armslag zijn bij het sanctioneren van jeugdigen. Dit zal een oplossing vormen op lang termijn, wanneer de inrichtingen daadwerkelijk zijn opgezet en bemenst met deskundigen.

Daartoe dient de Ter Beschikkingstelling aan het Bestuur (TBS), zoals geregeld in de Wet ter beschikking gestelde minderjarigen (G.B. 1972 no. 61) en het Besluit ter beschikking gestelde minderjarigen (G.B. 1976 no. 24), weer van kracht te zijn.

Het doel van de TBS is dat de Staat zeggenschap krijgt over de jeugdige om datgene te doen wat in het kader van zijn heropvoeding nodig wordt geoordeeld. Dit omvat alle maatregelen betreffende diens opvang, begeleiding en opleiding.

Paramaribo, 18 februari 2020,

DESIRÉ D. BOUTERSE

